

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **B. S.**, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o **výšku invalidného dôchodku**, o odvolaní odporkyne a navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 29.júna 2009, č.k. 13 Sd/45/2009-55, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 29.júna 2009, č.k. 13 Sd/45/2009-55, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 20.februára 2009 a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúmaným rozhodnutím z 20.februára 2009 odporkyňa podľa § 263a ods.1 písm. c/ zákona č.461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.461/2003 Z.z.“) rozhodla tak, že navrhovateľovi naďalej trvá nárok na invalidný dôchodok podľa § 29 zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.100/1988 Zb.“) a nárok na jeho výplatu v sume určenej podľa predpisov účinných do 31.decembra 2003, vrátane zvýšenia podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pri preskúmaní trvania invalidity 13. januára 2009 bol uznaný naďalej invalidným podľa § 29 ods.3 písm. a/ zákona č.100/1988 Zb.

Krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ bol od 3.júla 1998 poberateľom invalidného dôchodku, ktorý sa podľa § 263 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. považuje za invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z.z., pričom pri kontrolnej lekárskej prehliadke podľa § 263 ods.2 zákona č. 461/2003 Z.z. bol posudkovým lekárom 8.septembra 2005 uznaný invalidným podľa § 71 ods.1 tohto zákona pre 80%-nú mieru poklesu schopnosti

vykonávať zárobkovú činnosť. Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa postupovala v rozpore so zákonom, keď rozhodovala o trvaní nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok lebo navrhovateľ, narodený 7. novembra 1945, je od roku 2007 starobný dôchodca. Rozhodnutie odporkyne preto zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie s tým, že odporkyňa má posúdiť, či postup posudkovej lekárky podľa § 263a je v súlade so zákonom vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľovi už v roku 2007 vznikol nárok na starobný dôchodok, o ktorom mala odporkyňa rozhodnúť.

Rozsudok krajského súdu napadla včas podaným odvolaním odporkyňa. Nesúhlasila s právnym názorom krajského súdu, že už v roku 2007 mala rozhodovať o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok. Namietla, že základnou podmienkou vzniku nároku na výplatu starobného dôchodku je podanie žiadosti o starobný dôchodok. Navrhovateľ o priznanie starobného dôchodku nepožiadaval a naďalej je poberateľom invalidného dôchodku a nie je možné považovať ho za starobného dôchodcu. Podľa § 263a ods.3 zákona č. 461/2003 Z.z. bola povinná uskutočniť konanie podľa § 263a ods.1 a posúdiť trvanie invalidity navrhovateľa. Odporkyňa žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a jej rozhodnutie z 20.februára 2009 potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním aj navrhovateľ. Namietal, že súd si k pojednávaniu nezažadoval ním požadované podklady a nezaoberal sa preskúmaním jeho nároku na invalidný dôchodok podľa zoznamu chorôb z povolania- prílohy č.1 vyhlášky č.149/1988 Zb. Domáhal sa analýzy jeho ochorenia. Na pojednávanie krajského súdu sa nedostavil z dôvodu druhej hospitalizácie v topoľčianskej nemocnici; túto skutočnosť sa jeho manželke podarilo oznámiť súdu až 29.júna 2009 v čase od 09.13 do 09.17:32 hod. Zápisnica o pojednávaní bola skončená a podpísaná o 09.25 hod.

Vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne navrhovateľ namietol, že lekári účelovo posudzujú jeho zdravotný stav.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že :

- navrhovateľovi bol rozhodnutím odporkyne číslo X. z 11.marca 1998 od 8.septembra 1997 priznaný čiastočný invalidný dôchodok a rozhodnutím číslo X. z 28.októbra 1998 v spojení s rozhodnutím toho istého čísla zo 14.decembra 1998 mu bol od 3.júla 1998 priznaný invalidný dôchodok podľa § 29 ods.1 zákona č.100/1988 Zb. Uvedené rozhodnutia odporkyne boli potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 8.marca 1999, č.k. 23 S 38/99-9 a č.k. 23 S 40/99-14, ktoré potvrdil najvyšší súd svojím rozsudkom sp.zn.2 So 101/99 z 28.októbra 1999;
- invalidný dôchodok navrhovateľovi patril aj k 31.decembru 2003 a v súlade s § 263 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. sa od 1.januára 2004 považoval za invalidný dôchodok podľa zákona č.461/2003 Z.z.;
- podľa § 263 ods.2 zákona č.461/2003 Z.z. v znení účinnom do 18.júla 2006, bola 8.septembra 2005 vykonaná kontrolná lekárska prehliadka *so záverom, že navrhovateľ je invalidný podľa § 71 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. pre 80%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť*;
- dňa 13.januára 2009 bolo posudkovou lekárkou pobočky Sociálnej poisťovne Topoľčany podľa § 263a ods.1 preskúmané trvanie invalidity navrhovateľa za jeho účasti (čo potvrdil aj svojím podpisom) *so záverom, že je naďalej invalidný podľa § 29 ods.3 písm. a/ zákona č.100/1988 Zb.*;
- pred 20.februárom 2009 navrhovateľ o starobný dôchodok nepožiadala.

Predmetom konania v tomto súdnom konaní je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne *o trvaní nároku na invalidný dôchodok*, vydaného podľa § 263a ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z.

Podľa § 109 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. nárok na dôchodkovú dávku vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 65 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec má *nárok na starobný dôchodok*, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods.3 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. mužovi, ktorý v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2005 dovŕšil vek 60 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 60 rokov sa pripočíta v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov.

Podľa § 109 ods.2 zákona č.461/2003 Z.z. *nárok na výplatu dávky* vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok nároku na jej výplatu a *podaním žiadosti o priznanie* alebo vyplácanie dávky.

Žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou (§ 184 ods.5 zákona č.461/2003 Z.z.).

Z citovaného ustanovenia § 109 ods.1 a 2 zákona č.461/2003 Z.z. vyplýva, že treba rozlišovať medzi nárokom na dôchodok a nárokom na výplatu dôchodku.

Podľa § 263a ods.1 písm. c/ zákona č.461/2003 Z.z. poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) o nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok a o nároku na jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, a to od zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006,

b) o sume invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 sa vypláca invalidný dôchodok v sume určenej podľa zákona účinného od 1. januára 2004 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, a to od zmeny sumy invalidného dôchodku z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, alebo

c) a rozhodne o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak sa v takto určenej sume vypláca po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

Z kontextu ustanovenia § 263a ods.1 písm. c/ zákona č.461/2003 Z.z. vyplýva, že sa podľa neho rozhoduje o trvaní nároku na invalidný dôchodok (priznaný podľa predpisov účinných pred 1.januárom 2004) na ďalšie obdobie odo dňa, ktorým bolo vykonané preskúmanie trvania invalidity podľa § 263 ods.2 zák.č.461/2003 Z.z. v znení účinnom do 18.júla 2006.

Odporkyňa rozhodovala o trvaní nároku na invalidný dôchodok v čase, kedy navrhovateľ nebol poberateľom starobného dôchodku.

Navrhovateľ sa narodil 7.novembra 1945, takže dôchodkový vek dovŕšil 7.mája 2007. Týmto dňom splnil podmienky nároku na starobný dôchodok. Pred 20.februárom 2009 však žiadosť o priznanie starobného dôchodku nepodal, a teda v čase vydania preskúmaného rozhodnutia z 20.februára 2009 mu nárok na výplatu starobného dôchodku ešte nevznikol. Právny záver krajského súdu, že navrhovateľ je od roku 2007 starobný dôchodca a že odporkyňa preto nemala rozhodovať o trvaní nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok, nemá podklad v skutkovom stave a aj vzhľadom na obsah ustanovenia § 263a ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. je nesprávny. Odvolací súd z tohto hľadiska považoval odvolanie odporkyne za dôvodné.

Vzhľadom na to, že krajský súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods.1 písm. h/ a ods.2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu preskúmať zákonnosť rozhodnutia odporkyne z hľadiska skutkového stavu, ktorý tu bol v čase jeho vydania, teda k 20.februáru

2009, vypořádat' sa s námietkami navrhovateľa, predvolať účastníkov na pojednávanie a vo veci znovu rozhodnúť. V novom rozhodnutí krajský súd súčasne znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods.3 OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31.marca 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová